S 15/99-230 V Brně dne 15. dubna 1999

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodl ve správním řízení, zahájeném dne 15.2.1999 z vlastního podnětu podle § 18 zákona č.71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve spojení s § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., ve věci možného porušení § 3 odst. 1 tohoto zákona účastníkem řízení, kterým je společnost Cebia, spol. s r.o., se sídlem Türkova 1001, Praha 4, zastoupená Ing. Martinem Pajerem, ředitelem společnosti

t a k t o :

1. Ustanovení **§ 4 písm. d)** „Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko opravňující k provádění pískování kódů SBZ na okna vozů s registrací do systému OCIS“ společnosti Cebia spol. s r.o., se sídlem Türkova 1001, Praha 4**,** verze užívané od roku 1996 do zahájení správního řízení, uzavírané s jednotlivými podnikatelskými subjekty (autorizovanými pracovišti Cebia), *obsahující povinnost účtovat ceny za služby, které bude autorizované pracoviště Cebia v systému OCIS poskytovat, jež nebudou nižší než ceny, uvedené v Ceníku služeb systému OCIS s výjimkou, kdy jsou tyto služby poskytovány zdarma,* je ve smyslu § 3 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., dohodou, která na trhu služby, spočívající ve vypískování speciálních kódů na skla vozu a registrování údajů o vozidle a majiteli do informačního systému, vede k narušení hospodářské soutěže a jako taková je zakázaná a neplatná.

2. Za porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., se společnosti Cebia, spol. s r.o., se sídlem Türkova 1001, Praha 4 ukládá v souladu s § 11 odst. 1 písm. h) a § 14 odst. 4 citovaného zákona pokuta ve výši **Kč 20 000,--** (slovy: dvacet tisíc korun českých). Pokuta je splatná do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže u České národní banky, pobočka Brno, číslo účtu 3754-24825-621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede kmenová část daňového identifikačního čísla účastníka řízení.

3. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ukládá společnosti Cebia, spol. s r.o., se sídlem Türkova 1001, Praha 4 podle § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., tuto povinnost k nápravě závadného stavu:

Společnost Cebia, spol. s r.o., se sídlem Türkova 1001, Praha 4 zajistí ve lhůtě do 1 měsíce od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí jednáním se svými autorizovanými pracovišti odstranění ustanovení § 4 písm. d) Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko opravňující k provádění pískování kódů SBZ na okna vozů s registrací do systému OCIS, ve smlouvách uzavřených v době od roku 1996 do zahájení správního řízení.

O splnění výše uvedené povinnosti k nápravě bude účastník řízení písemně informovat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve lhůtě do 14 dnů od splnění této povinnosti.

Odůvodnění:

I. Rozhodné skutečnosti, které vedly úřad k zahájení správního řízení:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „úřad“) zahájil dne 15.2.1999 správní řízení proti účastníku řízení společnosti Cebia, spol. s r.o., se sídlem Türkova 1001, Praha 4 (dále jen „Cebia“) pro podezření z porušení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“) tím, že společnost Cebia vypracovala a následně realizovala návrh smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia (dále jen „APC“) typu: Značkéřské středisko (dále jen „ZS“), opravňující k provádění pískování kódů SBZ na okna vozů s registrací do systému OCIS (dále jen „Smlouva“), verze užívané od roku 1996 do zahájení správního řízení, obsahující ustanovení § 4 písm. d), obsahující povinnost účtovat ceny za služby, které bude autorizované pracoviště Cebia v systému OCIS poskytovat, jež nebudou nižší než ceny, uvedené v Ceníku služeb systému OCIS s výjimkou, kdy jsou tyto služby poskytovány zdarma.

V rámci správního řízení úřad prověřoval, zda jednáním společnosti Cebia nedošlo k porušení § 3 odst. 1 zákona ve spojení s § 3 odst. 2 písm. a) zákona.

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona zní: (citace) „Veškeré dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže na trhu zboží, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud ministerstvo pro hospodářskou soutěž (dále jen „ministerstvo“) nepovolilo výjimku.“ (Konec citace).

Ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) zní: (citace) „Zakázanými ve smyslu ustanovení odstavce 1 jsou zejména dohody, popřípadě jejich části, obsahující:
a) přímé nebo nepřímé určení cen, popřípadě jiných obchodních podmínek,“ (konec citace).

V této souvislosti je třeba zdůraznit působnost zákona podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a). § 2 odst. 1 písm. a) zní: (citace) „Tento zákon se vztahuje na fyzické a právnické osoby, které

se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé (dále jen „soutěžitelé“), (konec citace).

II. Účastník řízení

Společnost Cebia byla založena v roce 1991 a ke dni 13. září 1991 byla zapsána do obchodního rejstříku oddíl C, vložka 4057, vedeného Krajským obchodním soudem v Praze.

Předmětem činnosti této společnosti je zejména poskytování software (prodej hotových programů na základě smlouvy s autory nebo vyhotovení programů na zakázku), zřizování poplašných zařízení, služby soukromých detektivů a provozování databázového informačního systému.

Po celou dobu své existence se převážně zabývá problematikou automobilů, a to v těchto směrech:

- *Zabezpečování automobilů* – provádí montáž zabezpečovacích zařízení do vozidel a současně realizuje jejich prodej pro maloobchod i velkoobchod.
- *Vybavování vozidel identifikačními systémy a následná registrace dat o vozidle do informačních systémů* – realizuje služby a systémy, spojené s pískováním kódů na skla automobilů. Základ tvoří vypískování speciálních kódů na skla vozu a registrování údajů o vozidle a majiteli do informačního systému. Tento systém začala provádět v České republice v roce 1992 na základě atestu č. 0805, vydaného ministerstvem dopravy a spojů. Za rok 1998 bylo tímto způsobem označeno necelých …* vozidel. Společnost Cebia si vytvořila cca …* smluvních partnerů – tzv. Autorizovaných pracovišť Cebia – APC typu ZS, které nabízejí tyto služby zákazníkům.
- *Provozování informačních systémů a poskytování z toho plynoucích služeb pojišťovnám, leasingovým společnostem a dalším partnerům.*
- *Prověřování původu vozidel.*
- *Identifikace a navracení odcizených vozidel původním majitelům* – v roce 1996 se podílela na vzniku mezinárodního systému OCIS (Open Car Information System), který si klade za cíl minimalizovat krádeže vozidel a maximalizovat počet vozidel, nalezených a navrácených původním majitelům.

Pomocí systému OCIS společnost Cebia poskytuje tyto služby:

1. preventivní registrace údajů o vozidlech klientů na deset let do informační databáze OCIS a správa jejich dat po celou tuto dobu,
2. nepřetržitý servis a poskytování specifických služeb s cílem přijímání dat o odcizených a nalezených vozidlech,
3. prověřování původu vozidel v evropských zemích, USA i Kanadě,
4. navracení odcizených vozidel a zajišťování jejich identifikace.

- *Provozování lokalizačních a monitorovacích systémů* - v roce 1998 byla pověřena ministerstvem dopravy a spojů funkcí gestora CEN/TC 278/WG 14 v rámci projektu přebírání evropských norem pro obor pozemních komunikací a stala se tak oficiálním gestorem skupiny WG 14 pro Českou republiku.

Úřad konstatuje, že společnost Cebia je soutěžitelem ve smyslu § 2 odst.1 písm. a) zákona a účastní se hospodářské soutěže na relevantním trhu dále v tomto rozhodnutí vymezeném.

* *s ohledem na znění § 16 zákona je příslušný údaj uveden ve spise*

III. Rozhodné skutečnosti zjištěné v průběhu správního řízení

Vymezení relevantního trhu

Relevantní trh je chápán jako prostorový a časový souběh nabídky a poptávky takového zboží a služeb, které jsou pro uspokojení určitých potřeb z funkčního hlediska zaměnitelné. Je vymezován z hlediska věcného, geografického a časového.

Věcné vymezení relevantního trhu:

Systém bezpečnostního značení skel automobilů spočívá ve vypískování kódu na skla vozidel, vylepení speciálních výstražných samolepících etiket a zaregistrování údajů o vozidle a jeho majiteli do informačního systému. Jedná se o preventivní opatření proti odcizení vozidla, jehož účelem je odradit případného zloděje od krádeže. V případě odcizení automobilu bývá snahou pachatele změna totožnosti vozidla, což v praxi znamená např. výměnu SPZ, přeražení čísla motoru apod. U vozidel s bezpečnostním značením skel by to znamenalo časově a finančně náročnou výměnu všech skel automobilu. Vypískovaný kód tak slouží mimo prevenci proti krádeži rovněž k identifikaci vozidla při jeho odcizení - údaje o označení automobilu kódem se předávají Policii ČR.

Výše uvedenou službou se v ČR zabývají společnosti, jež vlastní Ministerstvem dopravy a spojů České republiky vydané příslušné Rozhodnutí a Osvědčení o technické způsobilosti typu výstroje a součástí vozidel (dále jen „schválení“) pro bezpečnostní značení skel sedmimístným kódem. Toto schválení bývá provedeno a vydáno na základě protokolu zkušebny, kde je kontrolováno zasklení vozidla po provedené úpravě z hlediska umístění tohoto kódu na zasklení a způsobu ovlivnění původních technických vlastností homologované součásti vozidla - skla v místě vypískování kódu.

Držitel schválení provádí schválenou činnost buď sám ve vlastních provozech nebo ve spolupráci s dalšími subjekty, jež na základě smlouvy opravňuje k provádění pískování kódů a registraci vozidel do jimi užívaného systému. Těmito subjekty mohou být prodejci vozů, servisy, autobazary, případně jiné firmy, mající jakýkoliv vztah k motorismu (tzv. autorizovaná pracoviště). Pískování skel musí probíhat vždy pod hlavičkou držitele schválení, přičemž odpovědnost za to, že dané konkrétní provedení úpravy vozidla je shodné se schváleným provedením, má držitel schválení.

Systém registrace vozidel je věcí, která nespadá do působnosti MDS ČR a není proto součástí schválení.

Schválení MDS ČR je nutné pro úpravy skel vozidel evidovaných v ČR. Toto schválení bylo doposud uděleno 9 společnostem.

Vzájemná zaměnitelnost služby spočívající ve vypískování bezpečnostního kódu na skla vozu za službu obdobnou je možná pouze v rámci společností, zabývajících se touto činností a vlastnících příslušné schválení MDS ČR. Uvedená činnost je natolik specifická, že mimo společnosti vlastnících toto schválení ji nelze substituovat žádnou obdobnou službou.

Geografické vymezení relevantního trhu:

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Vzhledem ke skutečnosti, že autorizovaná pracoviště nejsou omezena pouze určitým územím, poskytují předmětnou službu zájemcům z celé republiky podle požadavků zákazníků. Úřad konstatuje, že nebyla zjištěna nehomogenita podmínek soutěže uvnitř území České republiky, a proto byl trh z hlediska geografického vymezen územím České republiky.

Časové vymezení relevantního trhu:

Z hlediska časového se jedná o trh trvalý, s pravidelně opakujícími se dodávkami služby zákazníkům dle jejich požadavků.

Ze všech shora uvedených důvodů vymezil úřad relevantní trh takto:

- **věcně** : služba spočívající ve vypískování speciálních kódů na skla vozu a registrování údajů o vozidle a majiteli do informačního systému
- **geograficky** : územím České republiky
- **časově** : jako trh s trvalými dodávkami.

IV. Shromážděné důkazy

Na základě stížnosti obdržené úřadem, jejíž součástí byla i Smlouva, úřad zahájil šetření pro podezření možného porušení ust. § 3 odst. 1, v návaznosti na ust. § 3 odst. 2 písm. a) zákona, a to možnou existencí zakázané a neplatné cenové dohody.

Úřad zahájil dne 15.2.1999 správní řízení proti společnosti Cebia ve věci, jež je blíže specifikována v části I. tohoto rozhodnutí. Dne 19.2.1999 proběhlo na úřadě ústní jednání se zástupci společnosti Cebia, kteří předložili požadované materiály, vztahující se k případu (viz. str. 6-55 spisu). V rámci šetření úřad obeslal 25 společností, které tuto Smlouvu, dle seznamu společnosti Cebia, uzavřely (viz. str. 56-67 spisu). V průběhu správního řízení byly úřadu zaslány požadované podklady, včetně Smlouvy, od 22-ti společností. Úřad dále zjistil, že společnost Cebia vypracovala a následně realizovala návrh dalších dvou smluv a to – *„Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Registrační středisko, opravňující k provádění registrace vozů do systému OCIS“* a *„Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Montážní středisko opravňující k provádění instalace čipů OCIS do vozů s registrací do systému OCIS.“*

Důkazy zajištěné úřadem ve věci:

- Protokol o jednání s účastníkem správního řízení ze dne 19.2.1999

- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou TUKAS spol. s r.o. ze dne 29.5.1997 – smlouva předána společností Cebia (viz. str. 21-26 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou JABLOTRON, s.r.o. ze dne 24.6.1996 – smlouva předána společností Cebia (viz. str. 27-32 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou PORSCHE INTER AUTO CZ, s.r.o. ze dne 16.12.1998 – smlouva předána společností Cebia (viz. str. 33-38 spisu)
- Jmenný seznam subjektů, se kterými byla uzavřena Smlouva typu ZS – jedná se o …* společností (viz. str. 39-42 spisu). Na základě tohoto seznamu bylo obesláno 25 společností.
- Vyjádření k předmětu správního řízení společností Cebia – zástupci společnosti mimo jiné uvádí, že ustanovení § 4 písm. d) Smlouvy typu ZS popisuje způsob, jak má značkéř stanovovat cenu za pískování kódů na skla vozu v návaznosti na ceník vydávaný společností. Dále uvádí, že v České republice existuje celá řada dalších konkurenčních společností, které provádějí obdobnou službu. Cebia provádí tuto službu za nejvyšší cenu, protože je v základní ceně již obsažena celá řada dalších doplňkových služeb, které konkurenční společnosti nenabízejí. (viz. str. 55 spisu)

Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko, zaslané úřadu v průběhu správního řízení od společností, se kterými byly uzavřeny:

- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou AutoDům Chomutov, spol. s r.o. ze dne 20.1.1998 včetně Dodatku č. 1 ze dne 24.2.1999 (viz. str. 81-84 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Honda Autoelegance Brno, s.r.o. ze dne 25.8.1998 (viz. str. 86-88 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Autopartner s.r.o. ze dne 28.5.1998 (viz. str. 95-97 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Automonti, s.r.o. ze dne 25.6.1996 (viz. str. 99-101 spisu) včetně Dodatku č. 1 ze dne 24.2.1999 (viz. str. 269 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Intermobil, spol. s r.o. ze dne 23.3.1998 včetně Dodatku č. 1 ze dne 3.3.1999 (viz. str. 116-122 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Car & Trading Centrum s.r.o. ze dne 24.6.1996 (viz. str. 133-138)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou KANACO, spol. s r.o. ze dne 18.6.1998 (viz. str. 152-154 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou AB auto Brno spol. s r.o. ze dne 18.6.1996 včetně Dodatku č. 1 ze dne 1.3.1999 (viz. str. 159-162 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Autosklo TRIO ze dne 6.11.1998 včetně Doatku č. 1 ze dne 15.3.1999 (viz. str. 212-215 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou WILLI car ze dne 28.6.1996 včetně Dodatku č. 1 ze dne 10.3.1999 (viz. str. 217-220 spisu)

** s ohledem na znění § 16 zákona je příslušný údaj uveden ve spise*

- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Autocentrum ROS, a.s. ze dne 18.6.1996 (viz .str. 233-235 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou HORNÁT, s.r.o. ze dne 3.7.1996 (viz. str. 250-252 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Detax, a.s. ze dne 22.6.1996 včetně Dodatku č. 1 ze dne 24.2.1999 (viz. str. 271-274 spisu)
- Kopie Smlouvy o autorizovaném pracovišti Cebia typu: Značkéřské středisko s firmou Prague Car Rent a.s. ze dne 20.6.1996 včetně Dodatku č. 1 ze dne 10.3.1999 (viz. str. 312-315 spisu).

Z výše uvedených důkazů bylo úřadem prokázáno, že Smlouva v ustanovení § 4 písm. d), verze užívané od roku 1996 do zahájení správního řízení, obsahuje povinnost účtovat ceny za služby, které bude autorizované pracoviště Cebia v systému OCIS poskytovat, jež nebudou nižší než ceny, uvedené v Ceníku služeb systému OCIS s výjimkou, kdy jsou tyto služby poskytovány zdarma, byla uzavírána s jednotlivými autorizovanými pracovišti.

V 9 případech bylo zjištěno, že po proběhnutí ústního jednání byly Smlouvy doplněny dodatky, které ruší platnost § 4 písm. d) předmětné smlouvy. Tuto skutečnost považuje úřad za snahu účastníka řízení zjednat nápravu v průběhu správního řízení. Úřad dále zjistil, že převážná část dotázaných společností dodržovala ustanovení § 4 písm. d) předmětné Smlouvy, což mohlo mít za následek nemožnost výběru spotřebitele dle cenové nabídky a určitou fixaci cen, v čemž úřad spatřuje narušení soutěže.

V. Právní analýza případu, vyjádření účastníka řízení

Při právní analýze případu je nutno vycházet ze znění zákona v porovnání se zjištěnými skutečnostmi v rámci správního řízení. Konkrétně ze znění ustanovení § 3 odst. 1 v návaznosti na § 3 odst. 2 písm. a) zákona.

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona zní: (citace) „Veškeré dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže na trhu zboží, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud ministerstvo pro hospodářskou soutěž (dále jen „ministerstvo“) nepovolilo výjimku.“ (Konec citace).

Ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) zní: (citace) „Zakázanými ve smyslu ustanovení odstavce 1 jsou zejména dohody, popřípadě jejich části, obsahující
a) přímé nebo nepřímé určení cen, popřípadě jiných obchodních podmínek,“ (konec citace).

V této souvislosti je tedy nutno zdůraznit, že je z hlediska ochrany hospodářské soutěže v dané oblasti nezbytné, aby si každé autorizované pracoviště stanovilo odměnu za provedené práce dle vlastních nákladů a požadavků (tedy podmínek a možností) a nebylo při tvorbě ceny za jím poskytovanou službu usměrňováno, případně limitováno sazebníkem či ceníkem, který

zasahuje do jeho rozhodování v dané oblasti. Jedině tímto způsobem lze dosáhnout stavu, kdy na trhu dané služby budou existovat rozdílné ceny a budou vytvořeny předpoklady pro efektivní soutěž.

V rámci správního řízení úřad zajistil kopie Smluv uzavřených s jednotlivými podnikatelskými subjekty v době od roku 1996 do zahájení správního řízení. Vypracování a následná realizace byla taktéž potvrzena zástupci společnosti Cebia při ústním jednání konaném dne 19.2.1999 na úřadu.

Na základě výše uvedených skutečností dospěl úřad k závěru, že jednání společnosti Cebia, spočívající ve vypracování a následné realizaci návrhu Smlouvy, obsahující ustanovení § 4 písm. d), jež je blíže specifikováno ve výroku rozhodnutí, je dohodou ve smyslu § 3 odst. 1 zákona ve spojení s § 3 odst. 2 písm. a) zákona a vede k narušení hospodářské soutěže na vymezeném relevantním trhu a jako taková je zakázaná a neplatná. Úřad konstatuje, že společnost Cebia uzavřela předmětnou smlouvu s …* subjekty, takže došlo ke kumulativnímu účinku, násobícímu ve svém důsledku projevy této smlouvy.

Co se týká otázky okruhu účastníků řízení, resp. rozhodnutí úřadu zahájit a vést správní řízení v předmětné věci pouze se společností Cebia, bez účasti druhých smluvních stran, je zde třeba uvést následující: Účastník řízení společnost Cebia návrh smlouvy iniciovala, sestavila a dalším podnikatelským subjektům předložila. Žádná z písemně dotázaných společností nesdělila úřadu, že by prosazovala či projednávala jakékoli změny Smluv se společností Cebia.

Problematika jednoho účastníka řízení byla řešena v pravomocném rozhodnutí úřadu č.j. S 91/97-240 ze dne 16.3.1998 a R 7/98 ze dne 24.8.1998, kterým byla účastníku řízení – pivovaru RADEGAST, a.s., se sídlem Nošovice uložena pokuta za porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona.

V pravomocném rozhodnutí č.j. R 7/98 je výše uvedená problematika shrnuta následovně: (citace) „Postavení společnosti Pivovar RADEGAST, a.s., jako jediného účastníka správního řízení, vyplývá z charakteru skutkové podstaty narušení soutěžního prostředí na stanoveném relevantním trhu. … Skutková podstata porušení zákona spočívá v uzavření komplexu dohod o výhradním nákupu či výhradním čepování piva vyráběného účastníkem řízení, jejichž celkový kumulativní účinek narušil na tomto trhu hospodářskou soutěž. ... Není účelné a neodpovídalo by ani podstatě popsaného správního deliktu, kdyby jen z ryze formálních důvodů byli účastníky správního řízení (jako druhá strana dohody) provozovatelé hostinských zařízení, jejichž vlastní soutěžní prostředí jednak nebylo a není zmíněnými dohodami v zásadě dotčeno, zejména však žádná z předmětných dohod, posuzovaná jednotlivě, sama o sobě nemůže soutěžní prostředí ovlivnit. Z těchto důvodů považuji za legitimní, aby postavení účastníka správního řízení svědčilo pouze společnosti pivovar RADEGAST, a.s. jako subjektu odpovědnému za vytvoření smluvního systému exkluzivních dodávek jím vyráběného piva, který ve svém celku narušil hospodářskou soutěž a proti němuž směřuje výrok rozhodnutí “. (Konec citace).

Ve smyslu ustanovení § 12 odst. 6 zákona nařídil úřad na den 19.2.1999 ústní jednání za účelem objasnění skutečností, týkajících se Smlouvy a předložení vyžádaných materiálů zástupci společnosti Cebia. Dále byl účastníku správního řízení úřadem dne 7.4.1999 zaslán

* *s ohledem na znění § 16 zákona je příslušný údaj uveden ve spise*

dopis nařizující ústní jednání dne 13.4.1999, týkající se seznámení s výsledky šetření, které úřad ve věci provedl a dána možnost vyjádřit se před rozhodnutím jak k předmětu řízení, tak k výsledkům šetření. Účastník řízení se k předmětu řízení vyjádřil již dopisem ze dne 18.2.1999, který byl úřadu předán 19.2.1999 (viz. str. 6-55 spisu) a k výsledkům šetření se na jednání dne 13.4.1999 (viz str. 460-461 spisu) vyjádřil takto:

(Citace)

1. "Předmětná činnost, kterou CEBIA vykonává na základě zmíněných smluv o APC, typu ZS, MS, RS je činnost, která je vysoce společensky prospěšná. Ve spolupráci se státními orgány (Policie ČR, Kriminální policie ČR), se podílí na snižování kriminality krádeží motorových vozidel. Za posledních 5 let bylo prokázáno, že vozidla, opatřená systémem SBZ CEBIA mají poloviční pravděpodobnost odcizení a dvojnásobnou pravděpodobnost nalezení v případě jejich odcizení. CEBIA velice účinně spolupracuje s leasingovými společnostmi a pojišťovnami a napomáhá jim tím, že nalézá a navrací odcizená vozidla českých občanů.
2. Vytýkaný odstavec ve Smlouvě APC, typu ZS, v žádném případě nebyl zakomponován s úmyslem ovlivňovat trh. Když jsme před čtyřmi lety připravovali text Smlouvy, radili jsme se s celou řadou právníků, bohužel, žádný z nich nás neupozornil na rozpor se zákonem o ochraně hospodářské soutěže. Je nutno podotknout, že během uzavírání těchto Smluv s jednotlivými firmami, si většina těchto firem nechávala tyto smlouvy posoudit svými právníky a opět nikdo neupozornil na tento rozpor. Proto jsme také při prvním zjištění této závady neprodleně podnikli kroky k jejímu okamžitému odstranění. K dnešnímu dni je naprostá většina závadných odstavců již odstraněna.
3. Činnost, která vyplývá z této Smlouvy, je pro CEBIA poslední 2 roky okrajovou záležitostí, která vyplývá z nezájmu obyvatel ČR o tuto službu.
4. V žádném případě nesouhlasíme s tím, že jednání společnost CEBIA vedlo k narušení hospodářské soutěže:

- libovolný zájemce o poskytnutí této služby si mohl kdykoliv vybrat z celé řady firem, které kromě společnosti CEBIA tuto činnost provozují. Záleželo jen na rozhodnutí zákazníka,
- každá firma, která uzavírala se společností CEBIA smlouvu, si také mohla vybrat s kým smlouvu uzavřít. V případě, že by firma chtěla provádět služby levněji (považovala by za chybné ustanovení § 4 odst.d), nemusela s CEBIA tuto smlouvu nikdy uzavřít. Tuto smlouvu uzavřela pouze proto, že chtěla účtovat zákazníkům cenu takovou, že tento odstavec nebyl v rozporu s jejími zájmy (většina firem účtovala cenu o 1 000,- až 2 000,- Kč vyšší),
- CEBIA a ani žádné APC existencí tohoto odstavce v žádném případě nezískala žádný finanční prospěch,
- žádná z firem, se kterou byla uzavírána tato smlouva, nikdy nepožadovala změnu tohoto odstavce. Požadovali změny jiné, které jsme akceptovali,
- cena, za kterou se tato služba prováděla, byla pro všechny firmy považována na mezi rentability, což se projevovalo tak, že ceny za poslední 2 roky tyto firmy neustále zvyšovaly.

5. CEBIA za poslední 2 roky vykázala špatné hospodářské výsledky (ztráta přesáhla 3 mil. Kč.), a proto by jakákoliv výše pokuty ohrozila samotnou podstatu existence společnosti CEBIA. 20 zaměstnanců by při stanovení vysoké pokuty přišlo o práci.

6. Ustanovení § 4 písm. d), který úřad považuje za závadový, je podle ust. příslušného zákona neplatný. Z materiálů, které jsou předmětem spisu jednoznačně vyplývá, že APC tento bod nedodržovaly a ceny si stanovovaly dle vlastních potřeb. Z materiálů dále vyplývá, že APC o nižší ceny nemají zájem a ani zákazníci je nepožadují. Zrušení tohoto odstavce v žádném případě nebude mít vliv na výši cen jednotlivých APC. V průběhu trvání smlouvy, když CEBIA zjistila, že APC poskytuje služby za ceny vyšší nebo nižší, nikdy nepodnikla jakékoliv kroky, protože jsme toto považovali za vnitřní záležitost APC. CEBIA byla ve své podstatě ráda za to, že APC označila vozidlo a konečná výše ceny pro nás nebyla vůbec podstatná.
7. Z materiálů ve spisu vyplývá (nejméně v 5 případech), že APC považovaly ceník CEBIA za čistě informativní a ceny si stanovovaly na základě vlastních potřeb a tím nemohlo dojít „k nemožnosti výběru spotřebitele dle cenové nabídky a k určité fixaci cen“ a tím nemohlo dojít k narušení soutěže."

(Konec citace)

Účastník řízení uvedl, že šetření, které úřad v rámci správního řízení provedl, považuje za dostatečné a nepožaduje jeho další doplnění.

K vyjádření účastníka řízení v bodech 1., 2., 3., 5. úřad přihlédl při stanovení výše uložené pokuty, jak je dále uvedeno v části VII. odůvodnění tohoto rozhodnutí.

K vyjádření účastníka řízení v bodech 4. a 6. úřad uvádí, že uzavření komplexu smluv s ustanovením § 4 písm. d), které je dohodou narušující soutěž, omezilo hospodářskou soutěž především mezi jednotlivými smluvními pracovišti Cebia. Tato pracoviště byla smluvně zavázá na k plnění ustanovení § 4 písm. d) Smlouvy, což samo o sobě představuje porušení § 3 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 2 písm. a) zákona. Ke skutečné realizaci tohoto ustanovení v praxi a přístupu společnosti Cebia ke kontrole plnění tohoto ustanovení úřad přihlédl při stanovení výše uložené pokuty.

K vyjádření účastníka řízení v bodě 7. úřad uvádí, že již samo poskytnutí ceníku ve spojení s ustanovením § 4 odst. d) Smlouvy představuje určení cen ve smyslu § 3 odst. 2 písm. a) zákona.

VI. Judikáty Vrchního soudu, pravomocná rozhodnutí úřadu:

Problematice dohod narušujících soutěž v oblasti nedovolených cenových ujednání mezi soutěžiteli, případně rozhodnutí sdružení podnikatelů v cenové oblasti věnuje úřad soustavnou pozornost, protože se jedná o nejzávažnější porušování zákona s negativními dopady na konečného spotřebitele. Existence vzájemných cenových ujednání mezi soutěžiteli neumožňuje rozvoj konkurenčního prostředí na příslušném relevantním trhu, neboť jednotliví soutěžitelé jsou vázáni vzájemnými dohodami, či respektováním nejrůznějších ceníků apod. Nevycházejí tedy při stanovení ceny za své výrobky či služby z vlastních podmínek a ze svého podnikatelského rozhodnutí a tím dochází k nežádoucím deformacím příslušného trhu. Z judikátů úřadu v této oblasti (případně jeho předchůdce Ministerstva pro hospodářskou soutěž – dále jen „Ministerstvo“), je možno uvést případ, týkající se rozhodnutí sdružení podnikatelů o cenách (Česká komora architektů, se sídlem v Praze – viz pravomocná

rozhodnutí úřadu č.j. S 14/95-654/95-210 ze dne 7.6.1995 a R 7/95 ze dne 19.4.1996 – stanovení honorářů pro architekty na základě schváleného „ceníku“. Rozhodnutí Ministerstva v tom smyslu, že se jedná o rozhodnutí sdružení podnikatelů ve věci stanovení ceny (tedy zakázanou a neplatnou cenovou dohodu), potvrdil svým rozsudkem Vrchní soud v Olomouci dne 12.9.1996 pod č.j. 2A 5/96.

Dále pravomocné rozhodnutí předsedy úřadu č.j. R 32/97 ze dne 19.9.1997, kterým byla uložena pokuta Českomoravské agrární konfederaci, se sídlem v Praze, za stanovení minimálních cen zemědělských produktů.

Dále je možno uvést pravomocné rozhodnutí úřadu č.j. S 1/97-230/414 ze dne 27.6.1997 a R 38/97 ze dne 9.1.1998, týkající se společnosti Sklárny Kavalier, a.s., se sídlem Sázava – uzavřena smlouva obsahující přímé určení cen, v důsledku čehož byla úřadem uložena pokuta.

VII. Závěry úřadu po prošetření případu, uložení pokuty

Na základě zjištění blíže specifikovaných v části IV. a V. odůvodnění tohoto rozhodnutí dospěl úřad k závěru, že společnost Cebia porušila zákon způsobem blíže specifikovaným ve výroku rozhodnutí.

Pokud se týká možnosti uložení pokuty za zjištěné porušení zákona účastníkem řízení, je nutno vycházet ze znění § 14 odst. 4 zákona.

Ustanovení § 14 odst. 4 zákona zní: (citace) „Ministerstvo je oprávněno za porušení ostatních povinností uvedených v tomto zákoně uložit soutěžitelům pokutu až do výše 10 000 000 Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu za poslední ukončený kalendářní rok. Jestliže je prokázán majetkový prospěch soutěžitele v důsledku porušení povinností podle tohoto zákona, uloží se mu pokuta nejméně ve výši tohoto prospěchu.“ (konec citace)

Úřad při určení konkrétní výše pokuty za porušení ustanovení § 3 zákona použil správního uvážení, přičemž přihlédl k těmto kritériím:

- *závažnost porušení zákona, typ skutkové podstaty* – dohody podle § 3 odst. 2 písm. a) zákona jsou považovány za závažné porušení zákona, účastník řízení byl iniciátorem dohod

- *délka porušování zákona* - zákon je porušován od roku 1996

- *zásada proporcionality* – výše pokuty je proporcionální k závažnosti porušení zákona

- *zásada nediskriminace* – výše pokuty je porovnatelná s pokutami uloženými v obdobných případech

- *situace na relevantním trhu* – jedná se o trh s více soutěžiteli. Vzájemná zaměnitelnost služby spočívající ve vypískování speciálních kódů na skla vozu za službu obdobnou, je možná v rámci devíti společností, zabývajících se touto činností a vlastnících příslušné schválení MDS ČR. Úřad zjistil, že došlo k omezení soutěže především mezi jednotlivými smluvními partnery společnosti Cebia působícími na výše vymezeném relevantním trhu.

Úřad však přihlédl při stanovení výše pokuty k některým polehčujícím okolnostem:

Za nejdůležitější považuje dobrou spolupráci účastníka řízení především v podobě projevené a realizované snahy o nápravu (vypuštění ustanovení § 4 písm. d) Smlouvy formou dodatků ke Smlouvám, které byly některými soutěžiteli předloženy již v průběhu správního řízení). Tento postup, potvrzený i v bodě 2. vyjádření účastníka řízení na jednání dne 13.4.1999, umožnil úřadu uložit zkrácenou lhůtu pro plnění povinnosti k nápravě závadného stavu a dává určitou záruku plnění povinností k nápravě.

Dále úřad přihlédl ke společenské prospěšnosti činnosti účastníka řízení tak, jak ji uvedl v bodě 1. svého vyjádření na jednání dne 13.4.1999. Obdobně úřad zvážil i skutečnosti, uvedené účastníkem řízení v bodech 3. a 5. jeho vyjádření na jednání dne 13.4.1999, včetně ekonomické situace účastníka řízení.

Úřad uložil pokutu ve výši uvedené ve výroku rozhodnutí, neboť uložení pokuty je jedním z prostředků k zajištění, aby pravidla hospodářské soutěže byla ze strany soutěžitelů respektována. Uložená pokuta vystihuje dvě základní funkce právní odpovědnosti, a to funkci represivní – postih za porušení povinnosti stanovených zákonem a funkci preventivní, která směřuje k předcházení porušování zákona.

Ze všech shora uvedených důvodů Úřad rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Stanislav Hladík, CSc.
pověřený řízením III. výkonného odboru

Rozhodnutí obdrží:

- Cebia, spol. s r.o., se sídlem Türkova 1001, Praha 4,
- spis